

Sanni Grahn-Laasonen kok ym.

Kirjallinen kysymys evakkojen muiston vaalimisesta ja evakkojen liputuspäivästä

Eduskunnan puhemiehelle

Viime sodissa Suomi menetti alueita Karjalasta, Sallasta, Petsamosta, Hangosta, Porkkalasta sekä Suomenlahden saaristosta. Suomen kaikilta luovutetuilta alueilta siirtyi sotien jälkeen lähes puoli miljoonaa ihmistä maamme nykyisten rajojen sisäpuolelle. Evakkojen suurta määrää kuvaa se, että heitä oli lähes kaksinkertainen määrä esim. Tampereen nykyiseen väkilukuun nähden. Evakuointi oli sen kohteeksi joutuneille ihmisille järkyttävä ja traumaattinen kokemus, josta toivuttiin pitkään ja koko kansakunnan yhteisin uhrauksin ja ponnistuksin.

Evakkojen merkitystä ei sovi unohtaa, kun mietitään koko Suomen sodanjälkeistä rakentamista ja matkaa kohti nykypäivän hyvinvointivaltiota. Karjalaiset ovat olleet tärkeässä osassa koko Suomen taloudellisen kehityksen kannalta. Me saamme olla paljon kiitollisia. Evakot, jotka joutuivat aloittamaan kaiken alusta, loivat kovalla työllä ja uurastuksella itselleen ja perheilleen uuden elämän. Sen ahkeruuden ja työnteon tuloksista saamme nauttia vielä tämän päivän Suomessakin. Silti tuntuu, ettei evakkojen merkitystä ole tarpeeksi korostettu Suomen hienossa tarinassa. He ansaitsisivat arvostusta myös teoin.

Erityisryhmä evakuoitujen joukossa olivat lapset. He joutuivat kokemaan nuo järkyttävät vaiheet elämänsä herkimmissä vaiheissa, jolloin tunne-elämän vauriot muodostuivat joskus syvimmiksi ja niistä toipuminen on kestänyt kauimmin, jopa näihin päiviin asti. Lapsena evakkoon tuotuja oli kaikkiaan noin 160 000.

Tänä päivänä nuorimmatkin lapsievakoista ovat jo 75 vuoden iässä. Meidän on korkea aika miettiä, miten saamme säilytettyä muiston tuleville sukupolville. Yksi keino olisi myöntää evakoille oma liputuspäivä. Oma liputuspäivä muistuttaisi vuosittain siitä valtaisasta ponnistuksesta, minä sodan haavojen parantaminen evakoilta ja koko kansalta vaati.

Evakkojen liputuspäiväksi sopisi 30. päivä marraskuuta. Tällöin syttyi talvisota, joka käynnisti evakuoinnit. Evakon päivään voisivat samaistua evakkojen ja evakkojen jälkeläisten lisäksi myös kaikki muut oman kotipaikkansa eri syistä menettäneet.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 85/2020 vp

Mihin toimiin hallitus ryhtyy, jotta evakkojen kokemukset eivät unohdu ja ne saadaan siirrettyä myös tulevien sukupolvien tietoon ja

onko hallitus valmis edistämään evakkojen omaa liputuspäivää?

Helsingissä 21.2.2020

Sanni Grahn-Laasonen kok

Leena Meri ps

Seppo Eskelinen sd

Hilkka Kemppi kesk

Matti Semi vas

Mirka Soinikoski vihr

Heikki Autto kok